

НАТРАГ СВЕТОСАВЉУ

Наука је доказала а историјска пракса потврдила да народи који живе искључиво од своје прошлости и традиције осуђују себе на стагнацију, а народи који заборављају своју прошлост и традицију и живе од побуне против прошлости и традиције осуђују себе на уништење.

Трагична и горка искуства, која је крајем двадесетог и почетком двадесет првог вијека доживио српски народ, судбински га опомињу да обнови и пробуди историјско памћење које ће му помоћи да се чвршће уједини у народну цјелину, цивилизацијски превазиђе досадашње заблуде и илузије, а посебно међусобне кобне подјеле и свађе и да на истинским светосавским темељима отаџбинског родољубља гради своју будућност, достојну историјског народа.

Славна и мученичка историја српског народа је у многим аспектима сама по себи мит, и њено додатно величање или омаловажавање, без обзира на мотиве, наноси несагледиву штету српском народу. Као и сви народи свијета, и Срби имају мана које су по много чему специфичне и, нажалост, могу бити погубне. Њихово отклањање и превазилажење, на узлазној траси историје, услов је не само даљег напретка српског народа, него и његовог опстанка као историјског народа. За српски народ, међутим, као да важи она цинична Хегелова опаска, да једино што се из историје може научити јесте то да се из ње не може ништа научити. Историја је, ипак, најбоља учитељица живота, од које поготово српски народ има шта да научи и чиме да се поноси.

Најновија искуства су управо непобитно потврдила да је све што смо градили мимо темеља Светосавља пропало и нестало.

Догађаји при крају 20. и почетком 21. вијека показали су да је стварање заједничке државе Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца (касније Југославија) и прихватањем комунистичке идеологије највеће политичке заблуде и грешке српског народа, које су за њега биле готово погубне, посебно на духовном и културном плану и чије негативне последице ће српски народ још дуго осијећати.

Краљевина Срба, Хрвата и Словеница СХС у коју државност уносе само Србија и Црна Гора, створена је 1. децембра 1918. Већ сутрадан (2. децембра 1918.) у Италији је формирана хрватска екстремна националистичка и терористичка организација (касније названа УСТАШЕ) чији циљ је био да се свим средствима бори против заједничке државе Краљевине СХС и стварање независне државе Хрватске. Она је од самог оснивања, уз подршку страног фактора и сецесиониста унутар Југославије, предузимала разне активности: дипломатске, политичке, субверзивне а најчешће екстремно терористичке при чему јој је мета био искључиво српски народ и држава. Наводимо само неке терористичке активности ове екстремно националистичке организације: саучешништво у убиству краља Александра Карађорђевића у Марсеју, Француска 1934, стварање независне државе Хрватске (НДХ) 1941, у којој су почињени људском уму незамисливи злочини над српским живљем (убијање из страсти), највећем логору смрти Јасеновцу, бацање у јаме безданке српског живља, убијање дјецe, жена, стараца, свирепо клање на кућном прагу и сл.

Такву активност они су крунисали 1991. на челу са доктором Фрањом Туђманом (бившим генералом ЈНА) стварањем независне државе Хрватске. У току грађанског-етничког и вјерског рата на просторима бивше СФРЈ најекстремнији припадници те усташке организације били су у најужем руководству (Гојко Сушак), др Фрање Туђмана који је уз помоћ Њемачке и Аустрије успио да оствари „тисућуљетни сан“ Хрвата о стварању своје независне државе. Сабор Хрватске је 21. фебруара 1991. прогласио раздрживање са СФРЈ и 25. јуна 1991. створио независну Републику Хрватску.

Такође, у децембру 1918. и Албанци са Косова и Метохије у Скадру организују „Комитет за народну одбрану Косова“ са циљем изазивања оружаних сукоба на Косову како би на тај начин изазвали међународну интервенцију. Сједиште ове терористичке организације једно вријеме било је у Бечу, одакле је тајно подстицана и хушкана против Срба од стране аустро-угарских и њемачких екстремних елемената.

Као и усташка организација и ова албанска екстремна националистичка организација предузимала је све облике борбе од политичких дипломатских и посебно терористичких за отцепљење од Југославије и стварање независне државе Косове, односно „Велике Албаније“. Та организација је 1920. убила Есад Пашу бившег албанског министра војске и познатог саговорника сарадње Албаније са Србијом. Дизала је разне побуне Албанаца на Космету од којих су многе прерасле у прави рат против нове државе. У неколико наврата протјеривано је српско становништво са Космета, вршена невиђена звјерства над Србима, посебно у току Другог свјетског рата. Након Другог свјетског рата стално су вршени разни притисци на Србе на Космету, подстицању и толерисање од југословенских комуниста, односно комунистичких власти, које чак нијесу дозволиле да се дио српског становништва протјеран са Косова за вријеме Другог свјетског рата врати на своја вјековна огњишта.

У социјалистичкој Југославији и поред огромне економске помоћи која је пружана Космету периодично су избијале разне демонстрације, односно побуне (1944/45, 1956, 1968, 1981, 1989, 1990) и захтјеви најприје за републиком, а потом за отцјепљењем Космета из састава Србије. Агресијом НАТО на СР Југославију и потпомагањем Ослободилачке војске Косова (ОВК) најекстремније терористичке организације у Европи од стране НАТО, најприје је Резолуцијом СБ ОУН 1244 од 10.06.1999. године територија Косова и Метохије стављена под међународни протекторат са којег је протерано преко 200.000 Срба. А 2008. терористичко албанско руководство на челу са Хашимом Тачијем противно Уставу СРЈ и Резолуцији 1244 прогласило је независну Републику Косово.

Стварањем заједничке државе Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, престала је да постоји, славом овјенчана и широм свијета прослављена, српска војска. Створена је „нова заједничка војска“, која је у свом саставу имала скоро половину бивших аустроугарских часника (официра) – Хрвата и Словенаца – дотадашњих непријатеља и љутих противника Срба. У ту војску је ушло 2.500 таквих официра (Хрвата и Словенаца), које је краљ Александар Карађорђевић наградио чиновима вишим од оних које су имали у аустроугарској војсци, да би на тај начин били лојалнији новој држави.

Елитни и прослављени српски официри и генерали масовно су пензионисани да би се направило мјесто за те нове официре (часнике). „Српски официри и генерали били су у правом смислу те ријечи елита српског народа. Наиме, 99 посто српских официра и генерала били су грађанског поријекла, мада је у то вријеме у Србији сељачко становништво чинило 85 посто. Уз то, сви су српски официри и генерали били школовани, са завршеном вишом школом Војне академије и Генералштабном припремом (4+2+2 године). Официри Хрвати и Словенци су већином имали само трупне кадетске школе које су трајале двије године.“¹

У историји није забиљежен такав случај стварања заједничке војске од непријатељски супротстављених страна током рата. Повељом са мировне конференције у Паризу био је забрањен пријем у службу официра из земаља непријатељских војски поражених у Првом свјетском рату. Краљ Александар Карађорђевић је не само прекршио повељу, него још и наградио дојучерашње непријатељске официре. Велики број елитних

---

¹ Ђорђе Станић, Српско ратно добровољаштво (1804-1918) имало је и мултиетничку димензију, „Добровољачки гласник“, Удружње ратних добровољаца 1912-1918, њихових потомака и поштовалаца, Београд, број 25, 2005., страна 8-9

српских официра у том периоду извршио је самоубиство. Према изворима које је педантно прикупио пуковник Трипо Вучинић: „...у српској војсци је од 1914. до 1918. године погинуло 98 Хрвата и 93 Словенца који су били добровољци.”²

Хрватски официри умјесто да бране Југославију којој су се заклели на вјерност, бјеже у Хрватску и стављају се на располагање др Анти Павелићу и понову полагају заклетву вјерности Независној Држави Хрватској. Том приликом у војску НДХ (усташе и домобрани) пребјегло је: „31 генерал, 220 пуковника, 240 потпуковника, 250 мајора, 1.015 капетана, 417 поручника, и.т.д. Укупно је пребјегло 3.300 генерала, официра и подофицира Хрвата”.³

Иста ситуација поновила се 1945. године као и 1990/1991. године.

Обнављањем Југославије 1945. године и прихватањем комунистичке идеологије додатно је нанесена штета српском народу. Поред физичког страдања и губљења својих етничких територија, српски народ је доживио и својеврсни духовни геноцид. „Српски народ који је у Другом свјетском рату поднио највећи терет ослободилачке борбе против фашистичког окупатора и усташа, послје рата је био потпуно национално дезорјентисан и разбијен. Прихватањем комунистичке идеологије, Срби су били принуђени да забораве своју прошлост, одрекну се славних страница своје историје, да се постиде својих побједа на Церу и Колубари, Косовског Завјета и Светосавља. Српска прошлост од Светога Саве, кнеза Лазара до модерних српских кнежева, краљева и војвода, проглашавана је национализмом, поповштином, мрачним православљем и унитаризмом.”⁴ Чињени су и покушаји да се потпуно затру наши корјени и идентитет. Створене су нове синтетичке нације (црногорска, муслиманска – бошњачка, македонска), које ће живјети од мржње према Србима као хегемонистима. Једно вријеме у бившој СФРЈ било је уносно инсистирати на „српском национализму и шовинизму“. Било каква расправа о српској националној култури и нашој духовној оријентацији, унапријед је проглашавана реакционарним национализмом. Све што је било критички расположено према Српству јавно је подржавано од стране комуниста на власти, чак и награђивано.

Платформа за овакво дјеловање према српском народу, његовој култури и историји дата је у „*Актуелном програму*“ најважнијем документу Четвртог конгреса КПЈ одржаног 1928. године у Дрездену. У њему се истиче да комунисти помажу борбу потлачених народа за ослобођење од Српске окупације:

„Комунисти отворено позивају све национално-револуционарне организације у Хрватској, Словенији, Црној Гори, Косову и ВМРО у Македонији, на прогон српског окупатора, српских трупа, чиновника и жандарма, као и српских четника из Хрватске, Словеније, Далмације, Војводине, Босне, Црне Горе, Македоније и са Косова. На крају документа комунисти позивају све потлачене народе, не Србе, да одбију служење војног рока изван свог завичаја“⁵

Након овога југословенски комунисти (међу којима су претежно били Срби) су отворено подржали све терористичке акције усташа, албанских терориста и осталих екстремно националистичких и терористичких организација које су биле усмјерене на разбијање Југославије. Тако су са одушевљењем поздравили усташки напад предвођен Андријом Артуковићем на жандармеријску станицу у селу Брушани, код Госпића. Тим поводом КПЈ се огласила преко свог листа „*Пролетер*“ у број 28, гдје је објављен текст

² Трипо Вучинић, Сведок два рата, Трипо Вучинић, Београд 2007., страна 16 и 17

³ Ђорђе Станић, Српско ратно добровољаштво (1804-1918) имало је и мултиетничку димензију, „Добровољачки гласник“, број 25, 2005., страна 9

⁴ Драгослав Бокан, Косово је срце Србије, издавач Политика а.д, Радио Телевизија Србије, Београд 2008., страна 26

⁵ Ратко Дмитровић, Судбина Срба одређена је 1928. у Дрездену, „Печат“, бр.225, 13.јул 2012, стр.39

под насловом: „Усташки покрет у хрватским крајевима“, у којем је поред осталог писало: „Комунистичка партија поздравља усташки покрет личких и далматинских сељака и ставља се потпуно на њихову страну. Дужност је свих комунистичких организација и сваког комунисте да тај покрет помогне, организује и предводи“⁶

Одлуке Четвртог конгреса из Дрездена дуго су сакриване од српске јавности, касније су нажалост, неки комунисти српске националности чак и правдали наведене одлуке. Многи ортодоксни комунисти и данас тврде да су одлуке Четвртог конгреса КПЈ 1928. касније од стране КПЈ поништене и одбачене, што је ноторна лаж. У питању су комунисти који су сав свој иметак, звања и положаје стекли на крвавој комунистичкој идеологији. Непобитна је чињеница да су комунисти српске националности свијесно дјеловали против националних интереса српског народа. То је самокритички потврдио велики интелектуалац и један од најдослиједнијих комуниста Танасије Младеновић 1989. године када је казао: „Ми српски комунисти смо објективно издали српски народ“⁷

Послије Другог свјетског рата у Југословенску армију (ЈА) је примљено 2.000 официра, генерала – домобрана и усташа. Међу њима су били бивши аустроугарски и НДХ часници (официри), који су у НДХ имали високе положаје у војсци. Тако су у ЈА (ЈНА) примљени В. Клишанић, начелник штаба дивизије у НДХ; П. Томац, И. Божић, Ф. Пирц – команданти корпуса у НДХ, и други.

„Пред избијање грађанског рата 1990./1991. у ЈНА је било око 17.000 (31%) официра Хрвата и Словенаца. Од тога су готово сви (99,2%), прешли у војску Хрватске и војску Словеније. У ЈНА је остало само неколико Хрвата и Словенаца, углавном оних чије су жене биле Српкиње или су у Србији или Црној Гори имали некретнине.“⁸

Дефинитивним распадом Југославије највише је био оштећен српски народ, који ће последице распада те државе још дуго трпјети. Савезна Република Југославија је фебруара 2003. године укинута и преименована у државну заједницу Србија и Црна Гора. Тијесном одлуком већине грађана Црна Гора је 2006. године прогласила независност.

Тако је Република Србија, послје 88 година, поново постала самостална држава са још недефинисаним државним границама, ван којих живи преко два милиона Срба у сусједним републикама и три милиона Срба диљем свијета. Из бивше републике СФРЈ, Хрватске, протјерано је више од 250.000 Срба а са Космета око 200.000 Срба. Међународна заједница до данас није предузела адекватне мјере да се тај злочин против човјечности и његови виновници процесуирају и казне, чиме је међународно-правно озакоњено највеће етничко чишћење вијека.

У току своје историје српски народ је више него иједан надор у свијету (поред руског и јеврејског) био изложен нападима Западних и осталих империјалних сила које су настојале да га покоре и униште.

У борби за голи опстанак, слободу, своју државу, очување свог духовног и културног идентитета, а у појединим периодима историје и за одбрану универзалних вриједности људске цивилизације – српски народ је поднио највеће жртве у односу на све друге народе у досадашњој историји човјечанства. Биланс страдања и жртвовања српског народа за наведене вриједности је страشان.

Преживио је двије голготе из којих је васкрснуо попут феникс птице, успио да се биолошки обнови и изнова ствара своју државност на својим домицилним просторима. Ради терора и зулума који су над њим вршени, три пута је био принуђен да напушта своје историјски етничке просторе и насељава се у разним дјеловима свијета. Поново се дјелимично враћао и уз архетипску виолентност успио да сачува већину својих етничких

⁶ Ратко Дмитривић, Судбина Срба одређена је 1928. у Дрездену, „Печат“, бр.225, 13.јул 2012, стр.39

⁷ Миле Ломпар: „Слобода, истина: Белешке о промени свести“, Катенамунди, Београд, 2018, стр. 110-111

⁸ Ђорђе Станић, Српско ратно добровољаштво (1804-1918) имало је и мултиетничку димензију, „Добровољачки гласник“, број 25, 2005., страна 9

простора, сачува и обнови своју државност. Тиме је показао да је неуништив као народ и да Србија не умире ни својом смрћу. Она је одлазила из себе, а враћала се побједнички овјенчана славом.

(„Нико не зна шта су муке тешке,
Док не пређе Албанију пјешке“)

Према свјежем сјећању само у Првом свјетском рату Србија је изгубила 28% мушког становништва и претрпјела немјерљиве материјалне штете и разарање. Након 1918. у Србији је било преко пет стотина хиљада дјеце сирочади без оба родитеља, а преко милион дјеце сирочади без једног родитеља. Податак који сам по себи изазива језу. Ако овоме додамо страдања за вријеме Другог свјетског рата, деведесетих година за вријеме одбрамбено отаџбинских ратова и за вријеме војне агресије НАТО на СРЈ и српски народ, која превазилазе страдања и патње из Првог светског рата није потребан никакав коментар пред чињеницама од којих стаје дах. Српски народ је једини народ у свијету чија гробља, бројчано (у преко 40 земаља свијета) и површински су већа од површине његових насељених места.

Агресија на српски народ и његову државност наставља се и данас свим средствима „меке моћи“ од стране западних земаља и неких сусједа из региона.

По устаљеним геополитичким стереотипима Србија и српски народ се и даље виде као реметилачки фактор на Балкану, фалсификује се његова историја, присваја језик и културна баштина, отимају дјелови територије итд. У жеку оркестриране русофобије на Западу се шири и подгријава србофобија као рукавац русофобије. Срби се доживљавају као мали Руси на Западном Балкану, а Србија се сматра тројанским коњем Руске Федерације.

Посебно забриња србофобија која се шири у неким бившим републикама СФРЈ и региону уопште. У појединим републикама србофобија је попримила метастазирани фазу и претворила се у расистичку мржњу несхватљиву здравом уму. Конвертитска србомржња води се из страсти и најнижих побуда. У неким аспектима превазилази пропаганду и патолошку мржњу ширену деведесетих година и за вријеме НАТО агресије. Србофобија и србомржња су сурова политичка реалност коју ваља схватити крајње озбиљно као трајан феномен.

Упоредо са србофобијом и патолошком србомржњом споља, србофобија се опасно шири унутар саме Србије, посебно у једном дијелу политичке и интелектуалне елите која се недовољно свијесна такве улоге у овој кризној ситуацији за српски народ налази на издајничком задатку уништења српског народа, српске културе и српске државе. Медијски простор у Србији олако је препуштен агресивним аутошовинистима, ренегатима, новокомпонованим конвертитима, псеудо историчарима и новоромантичарима који отворено блате свој народ, исмијавају патриотизам и љубав према свом народу и својој историји, некритички и помодарски величајући западни неолибералистички систем вриједности.

Псеудоисторичари (квазиисторичари) и новоромантичари глорификујући и прекрајајући српску историју, такође, наносе велику штету и срамоту српском народу подстичући примитивни кафанско-наздравичарски и вашарски патриотизам. Њихове гротескне, ненаучне и популистичке теорије и измишљотине аргументовано су разобличили наши угледни и афирмисани професори др Радивој Радић, др Чедомир Антић, др Љубиша Деспотовић, академик Коста Чавошки, прф. Мило Ломпар и др. вративши углед науци и струци а тиме и српској историографији.

У оваквим околностима животно је важно извући реалне поуке из властите историје и благовремено предузимати адекватне мјере да нам се поново не би дешавале националне трагедије и грешке.

Приоритетно је потребно мудро и цивилизацијски превазилазити кобне подјеле, сукобе и свађе. Одлучно одбацити све досадашње заблуде и илузије, идеолошко политичко експериментисање и на провјереним темељима светосавља као савременској идеји и пракси градити своју будућност достојну историјског народа.

Као отац наше духовности, први архиепископ аутокефалне српске цркве, принц, монах, књижевник, правник и дипломата Свети Сава нам је почетком тринаестог вијека зацртао путању и дао идеју која ће нас водити и сачувати од свих изненађења, лутања и заблуда.

Свети Сава је имао визију Србије за сва времена. Он нам је трасирао и културну баштину и научио нас да је наше само оно што смо створили властитим радом и одбранили сопственом снагом. Духовни видици и отворене границе ума оно је зашто се залагао Свети Сава и оставио нам у аманет.

Светосавље је надубљи темељ нашег историсјког трајања и везивна нит постојања која нас је држала на окупу и онда када нам је биолошки опстанак долазио у питање.

Натраг светосављу.

Београд, 2024.

Вртикапа Вукота

Ултиматум НАТО и одговор српског народа

*„И као што је пре две хиљаде година,
све скочило на једног кличући:
Распни га, распни!“ – нешто слично се
данас догађа са Србима.
И као што је снага јединца света
била у његовој невиности – у осећању
да страда на правди Бога је и највећа
нада и снага српског народа.*

Академик Матија Бећковић

„Виш' Србије по небу ведроме“

На хиљаду девете стотине,
Деведесет девете године,
Март је мјесец, свануло прољеће,
Двадесето измиче стољеће.
Кад је јутро прољећно свануло,
Крваво је сунце огрануло,
А на небу повише Србије,
Указа се знамење Божије:
Страшна немам с деветнаест глава,
Огањ бљува к'о вулканска лава.
На истоку о'кле сунце грије,
Назире се Свети Георгије.
Сличан призор видио се није,
Од почетка буне на дахије.
Таман кад је свануло прољеће,
У Београд црн гавран долеће,
Кобна птица гласник је несреће,
Боже мили, добро бити неће.
На зграду је Скупштине слетио,
Ултиматум Србима донио.
Од главара натовске команде,
Са потписом Хавијер Солане,
Генералног секретара Ната,
Дипломате великог формата.

Ултиматум кратак, у ком' пише:
„Преговора с вама нема више,
Уступке вам не тражимо нове,
Захтјеве нам испуните ове.
Албанцима Космет препустите,
Ратова се од сад оканите,
Ратне вође Хагу изручите.
Маните се и Југославије,
И стварања велике Србије.
Демократску власт успоставите,
Наше трупе за мир прихватите.
Вашу митску прошлост заборав'те,
А у музеј гусле окачите.
Заборав' те небеску Србију,
И уздање у мајку Русију,
Русија је прошлост одбацила,
И она се нама приклонила.
У памет се зато и ви дајте,
Вриједности нове усвајајте,
У Партнерство за мир приступите,
Нови свјетски поредак градите.
Ако нам се захтјеви одбију,
Сравнићемо са земљом Србију.
Овог пута добро размислите,
Одговор нам хитно пошаљите“.

Сном мртвијем правда је заспала

Док одговор од Срба чекају,
И прилику за напад вребају,
Невиђену кампању спроводе,
Планетарни рат медијски воде,
О Србима гнусне лажи снују,
Свјетску јавност стално обмањују:
„Да су Срби генетски злочинци,
На Балкану највећи крвници;
Да мањинске прогоне народе,
Крше људска права и слободе,
Против својих комшија ратују,
И стварају велику Србију.
Сва правила ратовања крше,
Над жртвама грозна звјерства врше,
У Босни су масакре вршили,
У том смо их силом спријечили.
Сад Албанце с Косова прогоне,
И етничко чишћење спроводе,
Пљачкају их, звјерски убијају,
А жене им масовно силују.
Правдају се да бране хришћанство,
Свету земљу, част и достојанство,
Своју митску прошлост величају,

Народом се небеским сматрају,
Криминалце славе к'о хероје,
Никога се на св'јету не боје.
Два су св'јетска рата изазвали,
А сада би с НАТОМ ратовали.
На апеле и молбе не хају,
Па се силом укротит морају,
Косово је сад прилика за то,
Запамтиће ко је моћни Нато.
Ултиматум ако не прихвате,
Дрчност своју скупо ће да плате,
Казнићемо балканске целате,
Док постоје лекцију да памте.
И да више никада не смију,
Ни сањати велику Србију.
Још пркосе да ратоват' знају,
У борби се живи не предају.
Ако нам се војно супротставе,
Улудо ће погубити главе,
Од Српства им неће остат ништа,
Сви ће отић' у вјечна ловишта.
Тамо кажу да царство имају,
Од рођења за њег' се спремају,
Земаљски му живот подређују,
Нека тамо србују бескрајно,
Злу судбину оплакују трајно,
Нека славе загробне животе,
Нови пораз и нове голготе.
Са сјенима нашим нек' се бију,
Нека шире небеску Србију.
Планирамо тако за три дана,
Отклонити кризу са Балкана,
И заувјек Балкан умирити,
У оазу мира претворити.“

„Чујете ли коло како пјева“

Кад је пр'јетњу НАТО проучио,
Масовно се народ окупио,
У коло се вито ухватио,
Симболично градом га развио,
Од Скупштине, храма Светог Саве,
До Саборне цркве древне лавре,
Па поносно коло разиграва,
Пјевајући НАТО одговара:
„Откад Срби на Балкану живе,
Сличне су нам прјетње долазиле,
Од најмоћних царстава и сила,
Прошлост нам се ево поновила.
За планове ваше ми смо знали,
Томе смо се од вас и надали.

Ал' ни у сну нисмо могли снити,
Да можете тако подли бити:
Српски народ сатанизујете,
Историју фалсификујете,
По славној нам прошлости пљувате,
Светињама нашим се ругате.
Већих лажи и таквих клевета,
Није било од кад је св'јета,
Чак и Гебелс мало је дијете,
Према вама како св'јет лажете.
То је мрачни западни расизам,
Патолошка мржња и цинизам,
Према нашој вјерској традицији,
И источној цивилизацији.
Јасно нам је да се не стидите,
Ал' како се Бога не бојите?
Истина је потпуно друкчија,
К'о на длану јасно је видљива.
Хуманошћу кампању правдате,
А планове стварне прикривате,
Да срушите скроз Југославију,
На пашалук сведете Србију,
Српске земље од ње одвојите,
Патуљасте државе створите,
Које ће се на вас ослањати,
Војнички се у НАТО сврстати.
Провјерени метод примјените,
У Србији подјеле створите,
Издајнике нове пронађете,
Власт по вашој жељи поставите,
Од Балкана створите бусију,
Припремите поход на Русију.

У кројењу новог св'јета,
Српски народ посебно вам смета,
Јер је вјерни пријатељ Русије,
Баштиник је древне Византије,
Чувар свете Вјере Православне,
И културе своје староставне.
Па га треба за примјер казнити,
Колијевку му духовну отети,
Да не може да се опорави,
И да прошлост славну заборави.
А ако вам' планови успију,
И скршите поносну Србију,
На реду су државе остале,
Што се нису у НАТО сврстале.
Понајприје Русија велика,
Створиће се и за њу прилика,
Која нешто као да дријема,

Откад у њој Господара нема,
Већ душмане њене подстичете,
Да изнутра и њу разбијете,
На московско књажевство сведете,
И вазала од ње направите,
Послије тога неће тешко бити,
И остатак св'јета прекројити.

Баш тако је Хитлер покушао,
Други св'јетски рат је изазвао.
Аустрију дрско припојио,
И злогласни Трећи рајх створио,
Па кренуо да свијет осваја,
Нацистички поредак да ствара,
Под исприком правде и освете,
Од Чеха је отео Судете,
Муњевито прегазио Пољску,
На кољена бацио Француску.
Пакт о миру с Русима склопио,
Посл'је мучки на њих ударио.
И тада се слично догодило,
Мало ко је те варке схватио,
Зато ништа предузето није,
Да се Хитлер у старту сузбије.
А он је то вјешто користио,
Човјечанство у црно завио.

Ултиматум зато одбијамо,
Педаљ земље наше вам не дамо,
Ни државу да нам сређујете,
Власт по жељи вашој намећете;
По цијену најтеже голготе,
Ми нећемо жалити животе.
Одавно смо на страдања свикли,
За слободу умират навикли.
Миленијум ево скоро има,
Да ратове водимо с таквима,
Што су свијет хтјели да покоре,
И поретке своје да заводе.
Од некада моћне Византије,
Па злогласне Турске империје,
Франц Јозефа царске Аустрије,
Хитлерове црне Германије,
Добијасмо сличне ултимате,
Такве пр'јетње нама су познате.
Ни њима се нисмо покорили,
Ултимате њихове одбили,
С поносом смо пошли на голготу,
За крст часни и златну слободу.
Дв'је голготе страшне преживјели,

Као Феникс из њих васкрснули.
Робовали пуних пет вјекова,
Сачували вјеру прадједова,
Уз Божију помоћ смо опстали,
Преживјели у болу и слави,
По смрти смо Нација највећа,
Гробља су нам од насеља већа.
Мученичка историја наша,
Писана је крвљу и сузама
Уз јецаје гусала памтила,
На потомке тако преносила.
Све су наше мајке, сестре, жене,
У мараме црне завијене,
Од Косова још црнину носе,
Претке жале, с њима се поносе.
Сад нам ни ви мира не дајете,
Већ на мегдан прве нас зовете.
Јуначки вас на мегдан чекамо,
Славне претке да не обрукамо,
За крст часни и наш Космет свети,
Сваки Србин радо ће мријети,
Кнез Лазарев зав'јет извршити,
За свету се земљу жртвовати.
Бориће се наша отаџбина,
Све док буде и једног Србина,
У борбама сви да изгинемо,
Ни мртви вам мира дат нећемо,
Под окриљем анђела бијела,
Заштитника српства цијелога,
Душе ће вас наше прогонити,
Све до пакла гдје ћете патити.
Нас једино уништит можете,
Само душе да нам убијете.

Српски народ искрено вјерује,
Када Србин за крст часни гине,
Да му душа на небо одлази,
Пред Милоша с поносом излази.
И пред душе нашијех предака,
Мученика и славних јунака,
У небеско царство тад се прима,
Као душа светога Србина,
На земљи се отјелотворује,
Као снага која надахњује,
Подстичући покољења нова,
Да витештво наставе дједова.

Ал' на мегдан мушки прсмице,
Не смијете, јер сте кукавице,
Без војничке части и врлина,

Планирате нападе с даљина
Да би мање губитке имали,
И оружје ново испробали.
Ми оружја модерног немамо,
Нит' ратове такве припремамо,
Ал' имамо срца и прегнуће,
Трпјећемо муке немогуће,
За одбрану слободе и части,
И пресвете косметске области.
Уздамо се у Господа Бога,
Савезника нашег јединога.
За Крст Часни крв смо стално лили,
Господу се Богу умилели.
Наша снага није само била,
У оружју, нити војна сила,
Мјерила су њена другачија,
За народе многе несхватљива,
То је снага самоодржања,
Прекаљена у сталним борбама,
Архетипска снага прапредака,
Која борбу без страха прихвата,
Попут малог библијског Давида,
Који праћком Голијата кида.
У Хришћанском духу се одгаја,
А Косовским завјетом напаја.
Таква снага и смрт побјеђује,
Јер за Божју правду се жртвује.
Разумом се не може схватити,
Аршинима никаквим мјерити,
Нити било чиме савладати,
А може се само наслутити,
Мистично их нешто напријед креће,
Силе нема предати се неће.
Оно што ми можемо подн'јети
Ви нећете моћи издржати.
Ако силу на нас примјените,
У то ћете да се увјерите.
Авиони да вам сви узлете,
Томаховци и друге ракете,
Чекаћемо без страха на мети,
Па Бил Клинтон испред њих да лети,
Да Солана лансира ракете,
Весли Кларк их наводи на мете,
Олбрајтова призива памети,
Карла Понте Хагом што пр'јети.
Да се ЦИА тајно ангажује,
Дух отпора да нам се подрије,
Што до сада није мог'о нико,
Нећеш ни ти силна Америко;
Ни осамн'ест још с'тобом држава,

Сва Србија да буде крвава,
Сву бомбама да је преорете,
Небеску нам узет не можете.
Та Србија покорит се не да,
Она с'боллом на све ово гледа,
Знамењима с'неба опомиње,
Да се Срби сложе и сједине,
И данас нас упозори с неба,
Да нам опет војевати треба.
Војну битку можете добити,
Дух отпора нећете сломити,
Што је наша борбена врлина,
Од искона својствена Србима,
Ни мртви се Срби не предају,
У аманет дјецџ остављају,
Да се боре док траје времена,
Јер слободе без жртава нема.
*„Нека буде борба непрестана,
Нека буде што бити не може,
Нек ад прождре, покоси сатана!
На гробљу ће изнићи цвијеће
За далеко неко поколење“*

Јединствени као никад прије,
Од постанка српске историје,
Свјесни да нас само наша слога,
Може спасит од ропства новог.
Поново се свуда оглашава:
„Само слога Србина спашава“.
Мукотрпно сада се боримо,
Коб подјела да превазиђемо,
Угрожено Српство заштитимо,
Да саборно Хришћански живимо,
Што налаже наше православље,
И учење светитеља Саве.

Ми никога нисмо нападали,
Нити туђе земље отимали,
Већ бранили земљу праотаца,
Задужбине нашијех Светаца,
Достојанство својеме народу,
Наш Крст Часни и златну слободу.
Иако смо по бројности мали,
На бојном смо пољу показали,
Да смо народ спартанске нарави,
Који чуда од јунаштва прави.
Многе битке које смо водили,
У св'јетској се уче историји,
К'о примјери командне мудрости,
И витешке војничке храбрости.

Церска битка с Аустро-Угрима,
У свим војним учи се школама.
Па Косовска, Армагедон битка,
Наша прва Голгота велика,
Кумановска и на Колубари,
Мојковачка, Кајмакчалан славни,
Храбри отпор фашистичкој сили,
Када смо пакт с Хитлером одбили,
И тај понос крваво платили,
Слободарски свијет задивили.
Већини смо по оружју браћа,
А сад нам се од вас тако враћа?
Терористе-Шиптар помажете,
Савезника вјерних одричете.
До недавно у Авганистану,
Штитили сте тако криву страну,
Сад су они које сте штитили,
Мучки се и на вас устремили.
Тероризмом Хришћанству пријете,
Не бирају средства а ни мете.
Брзо ће те и ви доживјети
Гадно ће вам чорбу запржити.
С таквим смо се предуго хрвали,
Варљиву им нарав упознали.
Још од вакта османлијског царства,
Ми смо стража цијелог Хришћанства.
Кад је турска сила пустошила,
За Европу, стотине година,
Живи штит смо непробојан били,
Турски продор на Запад сузбили.
Свијет слави ратнике слободе,
Државнике, славне војсковође:
Од мудрога кнеза Растислава,
Зетског храброг кнеза Војислава,
До Немање великог жупана,
Немањића, силног цар Душана,
Мученика светог кнез Лазара,
И сина му деспота Стефана,
Карађорђа, вожда Петровића,
Краља Петра Ослободиоца.
Са Цетиња лозу Петровића,
Па војводе Путника, Мишића,
Бојовића и Степановића,
Те сердара Јанка Вукотића.
И садашње наше паћенике,
Који муке подносе велике,
За одбрану угроженог Српства,
И нашега Крста са три прста.
Ни злочине ми нисмо чинили
Као што су то нама радили.

Овог пута то се мора рећи,
У свој овој свеопштој несрећи,
Због злочина које поновише,
Фашистички кољачи усташе,
Осветничких злочина је било,
Часно Српство то је осудило.
Злочинце смо прописно казнили,
И од Бога опроштај тражили,
Све злочине што Срби почине,
Истичемо рад' пуне истине,
Не праштамо, нити сакривамо,
Већ издајом Српства то сматрамо.
По нашеме обичајном праву,
Такви губе и душу и главу,
Жиг гријеха носе довијека,
И кућа им остаје уклетом.
Душманима све смо опраштали,
Када су нас у јаме бацали,
На кочеве живе набијали,
Трудне жене звјерски касапили,
У утроби дјецу убијали,
Наше цркве и гробља рушили,
У њихову вјеру преводили,
На жежене муке ударали,
Геноциде над нама вршили.
Јасеновац, Аушвиц усташки,
Највећи је град под земљом Српски.
Кости Срба из јама вађене,
Крај портала цркве сахрањене,
Овог рата усташа синови,
Над костима праве злочин нови,
И очеве звјерством надмашише,
Исте жртве други пут убише.
То су нама радиле комшије,
Свјетска јавност то знат' хтјела није,
Бивше власти све су прикривале,
Ни причати о том' нису дале,
А ми смо им три пута праштали,
Под наше их окриље примали,
Као браћу рођену пазили,
И државе ми смо им створили.
А они нас поново издаше,
И злочине исте покушаше.
Вратили су усташке симболе,
Фашистичке истакли пароле,
Припремали поново стратишта,
Протјерали Србе са огњишта.
Па су у ваш табор претрчали,
Као и сви што раде вазали,
Поданички уз вас се сврстали,

А ви им државе признали.
Одувјек су они такви били,
Пред истином лажима се крили,
Хитлеру се под скуте свијали,
И стално су газде мијењали.
Вас ће исто тако преварити,
Новоме се газди приклонити,
Ако им се укаже прилика,
Досадашња то им је одлика.
Као што смо увијек чинили,
Поново би све им опростили,
Али једно никад не можемо
Натјераше да их омрзнемо.

Па да нама држите лекције,
Из морала, права, историје,
Да бестидно нама подмећете,
Неморалност, пороке највеће.
А под плаштом права и слобода,
И заштите мањинских народа,
Ви сте легло сваког неморала,
Родно мјесто свјетског криминала,
Гангстеризма и нарко мафије,
Болештина, порока свакије.
Те артикле у свијет извозите,
Неке нове болести ширите.
Долар вам је постао божанство,
Исмјевате, част и достојанство.
Корјени су различити наши,
Пустолови бјеху преци ваши,
С разних страна свј'ета доселили,
Туђу земљу силом присвајали,
Домородце зв'јерски убијали,
Злочинима државу створили.
А наши су Свечи и ратници,
Многи свј'етског гласа научници,
Градитељи дивних задужбина,
Заточници витешких врлина.
Када смо ми имали државу,
Уређену на правди и праву,
О држави нисте знали ништа,
Номадски сте м'јењали станишта,
Лутали сте плодним преријама,
Испирали злато по ријекама,
Природу сте чисту загадили,
Еколошку пустош направили,
Предуго сте дивљи запад били,
Каубојски правду дијелили,
Закони су били самовоља,
И брзина трзања пиштоља.

И када сте створили државу,
Није била на правди ни праву,
Рат грађански крвав сте водили,
Док државу нисте учврстили.

Геноцид сте језив починили,
Индијанце скоро истр'јебили,
Црни народ злостављали стално,
Сматрали га робљем до недавно,
Најстрашнији злочин починили,
Кад сте бомбе атомске бацили,
На јапанске невинне грађане,
Што ће жива рана да остане,
У срцима јапанског народа,
Јер је злочин био без повода.
Историја није запамтила,
Грђи начин помора цивила,
На градове бомбе сте бацили,
Не да бисте Јапан поразили,
Већ цијели свијет заплашили,
Да сте страшно оружје створили.
Још од тада на силу хоћете,
Господари св'јета да будете.
Вриједности своје наметнете,
Ред у свијету силом заводите.
Те циљеве да би остварили,
НАТО-војни савез сте створили.
Гдје нијесте могли доларима,
Пробали сте многим ратовима;
Од Кореје, Кубе, Вијетнама,
Па до рата ког спремате нама,
Стотине сте ратова водили,
Милионе људи погубили,
С употребом силе настављате,
Нови хаос у свијету стварате.
Еколошки трујете планету,
Уништењем пријетите св'јету.
Сила вам је разум помрачила,
А бездушност савјест уништила.
*„Крв је људска (х)'рана наопака
На нос вам је почела скакати“*

Америчком народу

Америчком великом народу,
Који воли правду и слободу,
С поштовањем вам се обраћамо,
У вашу се праведност уздамо:
Молимо вас ако Бога знате,
Да силнике ваше обуздате,
Војну силу да не примјењују,

Наше љуте ране не вријеђају.
Сами ћемо државу средити,
Власт по нашој вољи уредити;
То смо сами радили и прије,
Рушили смо наше династије.
Комунизам сами одбацили,
Још се од њег' нисмо оправили,
Опасно се подјелили били,
Сами себе умало затрли.
Ми Албанце комшије ц'јенимо,
Вјековима заједно живимо,
У невољи смо их помагали,
А они нас често злостављали.
Сада се тероризмом боре,
На Космету да државу створе,
Да нам отму свету постојбину,
И велику граде Албанију,
Ваше власти тајно их помажу,
Окривљују Србе и св'јет лажу.
Спасите нас вашег Хуманизма,
Глобализма и Мондијализма,
Доста нам је било Комунизма,
Пролетерског космополитизма,
Разних других врста утопија,
Од којих је уморна Србија.
У претешким овим временима,
Враћамо се нашим корјенима,
Немањићкој традицији славној,
И хришћанској вјери православној.

Нијесмо ми дивљачка племена,
Него древни народ од имена,
Прије шесто педесет година,
Србија је била царевина,
Демократску управу имала,
Савремене законе писала,
Још је данас Законик Душанов,
За правнике научни изазов.
Градили смо дивне задужбине,
Манастире, цркве и храмове,
Ремак дјела те баштине наше,
Старија су од државе ваше.
Многа од њих и сликарске фреске,
Сврстане су у драгуље свјетске,
Међ' првима књиге смо штампали,
Издавачку дјелатност имали,
Оснивали школе и занате,
У тадашњој Европи познате.
Боја с вама нијесмо водили,
Нити смо се до сада свађали,

Земља снова били сте некада,
Обећање и велика нада,
Вашем смо се напретку дивили,
Праведноме свијету тежили,
Америку такву смо вољели.
Када сте се борили за правду,
Свијету сте улијевали наду,
Наше смо вам добровољце слали,
Пилоте смо ваше спасавали,
Бројни Срби ваши су грађани,
Америчкој држави лојални.
Куд' то сада Америка иде,
Да ли њени грађани то виде?
Демократска и узор држава,
У свјетског се жандара претвара.

Славних људи пуно смо имали,
Непроцјењив допринос су дали,
У науци, култури, техници,
Историји, спорту и етици:
Од светог Саве Немањића,
Бошковића и Миланковића,
Грофа Саве Владисављевића,
Доситеја, Панчића, Цвијића,
Те Његоша, Вука Караџића,
Па Андрића, Јована Дучића,
До Пупина и Тесле Николе,
Што су код вас изучили школе.
Човјечанство и вас задужили,
Открићима што су изумили.
То су свјетског ранга великани,
А ваши су заслужни грађани.
Америку Пупин је волио,
Процвату је њеном допринио,
За изуме и научна звања,
Добио је сва ваша признања,
Државне је дужности вршио,
Конгресмен је и сенатор био,
Држављанство ваше је примио,
А Српским се именом дичио,
Маштао је у својим п'јесмама,
Да мостове гради међу нама:
*„Саградићу лепи мост без краја
До мојега родног завичаја.”*
Сад се ваши силници без душе,
Припремају да мостове руше.
Српкиња је и Теслу родила,
Бесмртнога научног генија.
Он је струју трофазну открио,
Електрану прву направио,

Много других открића научних,
Патената и ријешења стручних,
Без којих би свј'ет, у тами био,
Петролејку још би користио.
Вестингхаус фирму је спасио,
Свој удио сав јој поклонио,
Од кога је могао да има,
У власништву неколико фирма.
Српске гусле свуда је носио,
Историјом српском поносио,
Гусларска је приређив'о сјела,
Ваша јавност то је завољела,
Гусларским се пјесмама дивила,
А генија Теслу је славила.
Кроз ратове и стална страдања,
Катастрофе али и надања,
Код Срба се временом створио,
Ко антички Агон што је био,
Кодекс строгог витешког морала,
С правилима обичајног права,
Темељ му је Српско Светосавље,
А духовна потка Православље.
За Србе је часније умријети,
Него ропски и срамно живјети,
Слобода је вриједност највећа,
Од живота нашијех је преча,
*„Па ако живјет ко Србин не могу,
Бар да ми поштен остане гроб“.*
Гостопримство и љубав Хришћанска,
Одлика је наша светосавка,
Материнство и част сваке жене,
Поштију се као и светиње.
Цијенимо рад и стваралаштво,
А посебно чојство и јунаштво.
У рату се јунаштвом дичимо,
Људски углед са чојством стичемо,
Јунаштвом се лакше прославити,
Него ли се чојством окитити,
„Силан јунак да је човјек таки“
То је кодекс части неписани,
Да се други од себе одбрани,
И по ц'јену властитог живота,
Не дозволи на образ срамота.
У рату је чојство на провјери,
Србин неће да га изневјери,
Па ће рађе мушки погинути,
Но на правди некога убити;
Или други злочин починити,
И заувјек душу огр'јешити.
Преци су нас наши васпитали,

Примјерима лекције држали,
Не смије се душа огријешити,
Па да ће се глава изгубити,
Као што је Јевросима мајка,
Заклињала свога сина Марка,
Легендарног српскога јунака,
*"Немој сине душу огр'јешити,
Боље ти је главу изгубити."*
Пуно таквих примјера имамо,
Нараштаје тако васпитамо.
Морал чојства, епску традицију,
Само Срби једини његују.
Те врлине одлично су знали,
О њима су с љубављу писали,
Многи свјетски славни књижевници,
Филозофи, љекари, правници:
Јохан Гете и Геземан Герхард,
Браћа Грим и доктор Рајс Арчибалд
Који срце Србима остави,
Многи други умови блистави,
Епу су се српскоме дивили,
Наше епске пјесме преводили,
Вр'једне књиге о том написали,
И свијету Србе представили.
Ви изгледа схватит' не можете,
Нашу прошлост и завјете Свете,
Које схвата свако српско дијете,
Нит' можете да разумијете,
Српски дубљи смисао живљења,
За врлине части и поштења.
Култ Косова и Видова дана,
Што је Српска непреболна рана,
На коју нам и ви со сипате,
Другу битку Косовску спремате.
Хришћани би бар требали знати,
Да је гријех Светиње дирати,
Ко тај Божји закон не поштује,
На проклетство себе осуђује,
Такав народ будућности нема,
Своју пропаст он тиме припрема,
Јастребови ваши сад то чине,
Насрћући на Српске Светиње,
Спријечите безбожне авети,
Да оставе наш Космет Пресвети.
Као што су Светиње велике,
Ватикан за све Католике,
Св'јет Ислама Мека и Медина,
За будисте Гајрина Будина,
Јерусалим за народ Јеврејски.
Косово је за сав народ српски,

Светиња и доживотни завјет,
Рад' којих смо увијек спремни мријет.

Миленијум и по скоро има,
Да је Космет Српска постојбина.
Корјење смо Српства ту развили,
Православну вјеру учврстили.
Косово је Српства Крштеница,
Православља највећа ризница,
Колијевка наше духовности,
Музеј свјетских културних вр'једности.
За Крст Часни ту смо изгинули,
Сваку стопу крвљу натопили,
Па из сваке стопе са Косова,
Проговара душа Србинова.
Српској дјечи још у колијевци,
Пјевуши се о Косовској бици,
Па науче јунаке Косова,
Пр'је азбуке од тридесет слова.
*„Сваког љета кад божур процвјета
Милош слази и Косовом шета“*
С Косова смо три пута селили,
У души га са собом носили,
За повратак стрпљиво спремали,
Побједнички на њег' се враћали.
Шесто љета ту битку бијемо,
Док живимо, одустат нећемо,
То од свијех Срба захтијева,
Завјештана клетва Лазарева,
У аманет што је остављена,
Српском роду до краја времена:
Ко не дошо у бој на Косово,
За Крст Часни и име Христово,
И без борбе ко Косово прода,
Проклет био од Бога и рода.
Можда област Космета отмете,
Ал' Косовски Завјет не можете.
Он је просто у нашим генима,
И без њега нема ни Србина,
Увр'јежен је у нашим душама,
Послије смрти он траје у њима.
„Косово је грдно судилиште,“
И вјековно Српско разбојиште.
Свети завјет за сва покољења,
Да без смрти нема васкресења.
Прије шесто и десет година,
Ту је пала Српска Кнежевина,
Немањића славних престоница,
Српског племства постаде гробница.
Од тада смо небо населили,

И небеску Србију створили.
Кнез Лазар се небу приволио,
Сва земаљска добра оставио,
И умјесто царства земаљскога,
Уз'о престо Цара Небескога.
Ултиматум турски је одбио,
Наметнуту битку прихватио,
За част Рода и вјеру Христову,
Сву је војску жртвовао своју.
Храбро главу и он изгубио,
Бож'ју милост тиме задобио,
Душу Српском народу спасио,
Српски народ овјековјечио,
Од постанка људске историје,
Није било жртава већије,
За Божију правду и Хришћанство,
И витешко људско достојанство.
Лазару се Српство одужило,
Свецем га је нашим прогласило.
Епски мит смо о њему створили,
Његов завијет два пут извршили:
Враћали смо отето Косово,
Обнављали државу поново.
Лазар и сад на небу царује,
Српски народ снагом надахњује,
Да издржи све земаљске муке,
А правда ће из Божије руке,
Агресоре на крају казнити,
Срби ће се опет прославити.
Ако Бог да и овом приликом,
У сукобу с НАТО Америком.
И Косово Србиново биће,
Још рађају мајке Обилиће!!!
*„Косово ћути, Ситница јечи,
Гроб зија давно ископан.
Ал' кога чека? Знаће тек рећи,
Још један нови Видов-дан.“*

Ничија није горјела до зоре

Је ли воља милости Божије?
Или чудни усуд историје?
Да баш Срби од народа свије,
Сахрањују свјетске империје.
По некаквом мистичном правилу,
Кад се Српске Земље нападају,
Пропадају царства и државе,
А цареви многи губе главе.
Од Михајла бугарскога цара,
Што погибе од Српског ханцара,
Кад смо царство Бугарско срушили,

Византију моћну потиснули;
Па Мурата Османлијског цара,
Кога Милош Обилић распара,
Аустријског принца Фердинанда,
Што од метка Принциповог страда;
Море крви с њима смо пролили,
На крају им царства сахранили;
Епски отпор Хитлеру пружили,
Стаљинове диктате одбили;
Све до данас и овијех дана,
Није било боја ни мегдана,
За слободу које смо водили,
Да владара нисмо погубили,
Империју неку сахранили,
Ил' на бојном пољу прославили.
Бил Клинтоне поразмисли и ти,
Могла би се прошлост поновити,
Гаврило се нови појавити,
Ил' Обилић однекуд банути.
Ви сте сада пета империја,
Којој смета држава Србија,
Агресоре прошлост опомиње,
Ко мач узме, од мача и гине,
Насиљем се нови свијет не гради,
Пуће колан НАТОВСКОЈ армади.
Оправља се мајчица Русија,
Стасавају Кина и Индија,
И државе што слободу воле,
Ваша неће горјети до зоре.
И ви ћете прије ил' касније,
Проћи као и све империје.
По злу ће вас памтит историја,
Славиће се поносна Србија,
Наш отпор ће све док сунце грије,
Бити примјер свјетске историје.
Све док Срба буде на планети,
Гуслари ће о томе пјевати,
Подсећати Српску омладину,
Како ваља бранит отаџбину,
Достојанство своме милороду,
Наш Крст Часни и златну слободу.“

„Солан-паша отпоздрав на писмо“

Са платоа Светог Саве храма,
Српски народ замоли гаврана:
„Одговор си за НАТО слушао,
Народ га је у колу спјевао,
Пренеси га, поздрави Солану,
Чекамо их мушки на мегадну.
Наш вјековни гласниче гавране,

Ти нас увијек пратиш на мегдане,
Ових дана можеш се вратити,
Јуначке се крви напојити,
И казати свијету истину,
Како Срби за слободу гину.“

***

(„Из главе је цјелог народа“)

ПШЊ

Аеродром Батајница,
Љета Господњег, 22. март 1999.

Вукота М. Вртикапа

Поема достојна епске традиције
из рецензије!

Епска поема „НАТО ултиматум”, ратника и песника Вукоте Вртикапе заслужује темељну анализу и посебну пажњу. Њена тема је вјековима актуелна у животу и историји нашег народа, јер агресија и ратни злочини никада нису престали да се обрушавају на невино биће српског народа.

Херојски отпор српског народа свим завојевачима и зликовцима увек се овјековјечавао десетерцем наше јуначке епске поезије, што је био и остао свети чин. Ту законитост која истрајава, следи и поема Вукоте Вртикапе на упечатљив и нашој епској традицији достојан и оригиналан начин. Агресија зликовачке коалиције НАТО-а не сме бити заборављена, основна је порука Вукотине поеме.

У поеми је однос моралног и неморалног, узвишеног и злочиначког приказан увјерљиво, аргументовано и пјеснички једноставно. Поема афирмише витешки тип јунаштва и чојства, што је карактерисало српски народ кроз цјелокупну историју, а истовремено неумољиво осуђује свачији злочин, кукавичлук, неправду, издају и лажи. Управо ради тих универзалних и трајних етичких порука, поему је потребно што прије објелоданити и са њом упознати ширу читалачку публику не само у српским земљама него и у иностранству. У првом реду са поемом је потребно на пригодан начин упознати омладину, као подстрек за родољубиво опредјељење, као одбрану од медијских обмана и као обавештење неупућенима у обманутост од лажи и клевета, које је западна пропаганда ширила и, нажалост, још увек шири о српском народу. Са поемом би требало упознати и јавност у иностранству, поготово онај дио јавности ван наше земље, која цијени епске етичке вриједности српске десетерачке поезије.

У том циљу потребно је пронаћи адекватне преводиоце који би поему превели на неке стране језике. Школа Џефри Лока у Лондону могла би дати правог преводиоца. Велики Лок је, нажалост, преминуо. Он је као преводилац наших народних епских пјесама био ненадмашив. Верујем да је у својој катедри оставио наследнике који се и даље баве нашом епском поезијом и њеним превођењем. У САД би могао да се ангажује песник нашег порекла, Чарлс Симић. Било би идеално, поготову за нашу ширу јавност, да поему на свој рафинирани уметнички начин (гусле – хармоника или искључиво гусле) отпјевају и снине сестра и брат Бојана и Никола Пековић овогодишњи побједници шоуа на РТС: „Ја имам таленат”. За ово је неопходно ангажовати људе од струке, истинске познаваоце епске поезије и њеног значаја данас, када су урушене многе вриједности па и епске поезије и гусала, и преко родољубивих донатора и државних институција које се баве просвјетном проблематиком обезбедити одговарајућа финансијска средства.

Професор Божидар Јововић је у својим научним истраживањима открио да су многи српски официри били и врло успешни пјесници. У вихору рата, у рову, пред јуриш и после њега давали су одушка својим племенитим осећањима и писали пјесме. Колони таквих официра – пјесника на оригиналан начин придружио се својом поемом и низом других пјесама и Вукота Вртикапа.
Хвала му!

С поштовањем,

Проф. др Божидар Рогановић

ЕПСКА ПОЕМА У ДУХУ ЧАСТИ И КОСОВСКОГ ЗАВЈЕТА

Наше епске песме које су уз гусле чуване, етиком обогаћиване, римованим десетерачким стихом обликоване, народном мудрошћу дорађиване, светосавским духом учвршћиване и у генетски код нације уграђене, имале су изузетан значај у очувању националне свести, духа части и косовског завета.

Гледано у данашњем времену, и поред навале низа културолошких наплавина 20. века, наше епске песме и гусле бију свој специфичан бој. Неки би да их се реше, обезвреде па чак и обесмисле. Други су индиферентни и стерилни на очување наше националне културе, па и епске поезије и гусала. Међутим, епске песме и гусле ипак трају не мењајући ону своју основну суштину и мисију у Српству. Уосталом, тако је одувек и било. Епска песма је настајала после неких важних догађаја да их на свој начин обележи, кроз вредности части и витештва вреднује и као поучне чувају, преносећи њихове завете на будућа поколења ради остварења наших националних стремљења и идеала.

Тако је и рат од 1991, на просторима бивше Југославије послужио да се епском песмом опевају наше најпознатије личности и поједини догађаји. И агресија НАТО-а на Савезну Републику Југославију током 1999. послужила је да се кроз ову врсту наше јуначке поезије епског типа, у нашем народу на прикладан и достојан начин овековече појединци, догађаји или амбијенти тога периода жестоке борбе на плану одбране државе од стране моћног агресора у лику до сада најјаче светске војне алијансе предвођене САД.

Један од таквих аутора који је у претњи ултиматумом нашем народу пред агресију на СРЈ 1999. нашао мотивацију да сачини ову збирку епских песама је господин Вукота Вртикапа. Његова епска поема припада једном низу таквих дела које су изазвана, мотивисана и настала у ситуацијама које су биле оптерећене бројним и веома тешким политичким, војним, друштвеним и националним проблемима. На овај начин оне процењују, прате, упућују и критикују то време, догађаје и учеснике, дајући наук свима, а посебно Србима.

Збирка епских песама нашег аутора Вукоте Вртикапе, има те карактеристике. Аутор у њима познавајући дух и мисију епских песама у Српству, даје и наставља исти тон, исти смисао, исти суд по духу части и витештва, исту етичку поуку, и на крају чак и клетву (у складу са елементима Лазареве клетве), која кад тад мора да стигне сваког злочинца, агресора и насилника, па и НАТО на челу са САД.

Аутор је показао да је не само љубитељ, већ и врсни познавалац наше епске поезије. То се и види исчитавањем његових песама, где се само на неколико места препознају они устаљени а неизоставни стихови као карактеристичне епске изражајне матрице. Стихови су му јасни, што је битно-сликовити, и за наше доба актуелни. Иако на први поглед једноставни, имају дубоке етичке, филозофске и патриотске поруке. Они код читаоца појачавају осећање правде и националног поноса, с једне; али и доприносе расветљавање духа светског насиља и његове пропаганде којом се оправдава све што се хоће без обзира на човечност, истину, правду и етику, с друге стране.

Ова епска поема ће се уз песме истог корпуса других знаних и незнаних аутора, наћи на гусларским струнама, на гусларским вечерима, смотрема и сусретима, где ће се певати и натпевавати, делом мењати и допуњавати. Она ће у сваком случају само поукама које су племените, заветне и свете пре свега за наш народ, али и за друге слободољубиве народе, бити ретка светла морална тачка у овом суморном, неизвесном и више бесчасном него часном времену.

На крају, нашем аутору Вукоти Вртикапи, хвала што је сачинио и нама приуштио овакво песничко-епско дело које на свој начин лепо предвиђа и осликава један тежак период из живота Српског народа на измаку 20. века.

Пуковник Др Раде С.Н. Рајић

Одговори и Опомене Вукоте Вртикапе

– из рецензије –

Горостаси знају својом појавом заварати око својом гордошћу, наизглед деловати грубо, сурово и бахато. Овај херцеговачки горостас у лику Вукоте Вртикапе, пример је супротан свим примерима одговора на први поглед.

Пркосно поносан на своје порекло, учен поштењу, задојен патриотизмом, опијен хуманошћу, витешки бивствује, како то зна велики српски официр, Мишићевог кова.

Потпуковник по војном образовању, магистар политикологије, Дубровачи гимназијалац, добротинитељ, не признаје бахатост силу и присилу, латио се пера и духосачинио одговоре на ултиматуме, који су његову земљу, његов род пратиле кроз векове. Чињеницама на чињенице, истином на лажи, стихом душе сопствене, одговара на ултиматуме не као ђак послушник, већ зрелином вековном и пркосом праведним који тиња у њему.

Вукота недели злочине на „њихове” и „наше” већ јасно казује да нема анђеоских злочина. А поемом којом се супротставља свим лажима, пропагандама, бандитизму, подсећа да још има „Јама” Ковачићевих.

Задаје задатак гусларима, рецитаторима да забележе одговоре на ултиматуме.

Вукота је изданак витешке фамилије Вртикапа, настављач прадедовске слободарске традиције, поносан на Максима, Пера и Риста добровољце прадедове са солунског фронта.

Свака реч изговорена Вукотина личи на лирски опис невесте, мекан као памук а генерацијама за незаборав и на знање.

Врхунски цудиста, стрелац и надасве центлмен на сваком кораку његове богате каријере осећа се витештво које се утапа у његову скромност.

Деведесетих година ставља се у службу одбране своје отаџбине, части својих предака и све то по различитим хартијама записује, оставља као сведочанство једног времена.

Пример витештва Вукоте Вртикапе огледа се у поступању према заробљеницима када је својим потчињенима стално понављао: „Немојте душу гријешити. Онај народ који чини злочине, сам себи копа гроб!”

Скупљао је одговоре у својој души, на ултиматуме НАТО-а, повијао их у најлепше строфе десетерачке и изродио једну вечну поему опомињалицу, која ће бити опомена и милосрдницима и трпитељима, залог да се никада више ништа слично не ултиматује.

Сведоче читаоче ово штиво у руке, пажљиво читај, ултиматуме тумачи а када прочиташ одговоре Вукотине, упознаћеш најмодерније давно познато одбрамбено оружје стихобацач поемом зачињен.

ЕПСКА ПОЕЗИЈА КАО МОРАЛНО И ВИТЕШКО НАДАХНУЋЕ

из рецензије

Клупко се одмотава с краја да се не замрси, а вријеме га је толико замрсило, да треба још толико времена да размрсимо чворишта историјске пређе у која смо свезани. Знао је Вукота Вртикапа за овај наш усуд, превирања у зачетку осјећајући дубоко у себи обавезу да то изнесе на виђело, па је ухватио за крај нити, не би ли развезао чворишта, подсећајући нас на наша посртања, усуде и препреке, због којих смо се нашли у ћорбуцаку историјских саплитања.

Вукота набраја интересна превирања у зачетку стварања српске државе и прегоњења српске браће око превласти и задобијања што веће територије, подсећајући нас на историјске чињенице и на истину, да братски сукоби нијесу престајали до данашњег дана. Власт и надмоћ мутила нам је разум, а братска мржња и лакомство давала снагу да отнемо братско и да присвојимо као своје.

Мутна времена нам очигледно нијесу дала да доживимо буну у разуму, да се покајемо, да доживимо међусобну катарзу и братски опрост, већ смо прихватили идеологије осмишљене зарад туђих интереса, полагали смо животе штитећи друге, опраштали злочине који су ти други вршили над нама, прихватили их за браћу. Нијесмо имали снаге и мудрости да се загрлимо и побришемо међусобно зло, да се саберемо и пронађемо заједнички циљ који би направили и којем би тежили, да би опстали као народ.

Вукота набраја ултиматуме силника српском народу, као и јучанке одговоре на њих. И у свим тим одговорима се није прекорачио војнички и људски кодекс, што доказује моралну вертикалу утемељену у српском националном бићу.

Имали смо царе и краљеве вјековима оличене у: Мурату, Бајазиту, Сулејману, Марији Терезији, Фрањи Јосипу, Јосипу Броз, из нашег доба – Клинтону, Блеру... и још се смењују, не можемо их попамтити! Идеологија помућене свијести нас је одвела од наших царева и краљева које смо могли да видимо на манастирским фрескама утиснутим у бакрорезу, ако би нас пут нанио на екскурзији, а не и да свијећу упалимо, да се помолимо за опрост грехова, да призовемо свевишњег, да нас се не одриче. У сопственом лудили смо заборавили ону народну напомену: „Мртва се глава по сокаку ваља, па се и горему нада!“ Тако смо се присјетили те напомене и нашег заорава деведесетих година када су муцахедини играли фудбал са одсјеченом српском

главом приређујући уз „војничку смотру“, „спектакл“, (који само њима доликује) своје врховном команданту Алији Изербеговићу. Тада је одсјечена српска глава доживела гору судбину него кад су је одсјекли од остатка тијела.

Вукота хвата за крај нити и својим стваралачким радом стрпљиво приказује чворишта историјске пређе на виђело српском роду.

Зна Вукота да је српски народ најдаље догледао и најдубље домислио себе кроз епску пјесму коју су изаткали слијепи српски гуслари, и да су ти „слијепци“ много даље виђели без физичких очију него српска политичка елита код очију, а да су Гусле највеће памтише српског рода.

Величанствени стихови које посвећује Гуслама доказују, да Вукота гусле доживљава као институцију, као живу твар са којом се може разговарати.

Сва српска историја, догађаји, јунаштво, чојство, врлине и мане збјежали су се у српске Гусле.

Зато нас Вукота опија десетерцем, стварајући стихове које треба упамтити и тим памћењем бранити себе од других, да нам се зло не би поновило.

Вукотин стиховани „НАТО ултиматум“, достојанствен, непоколебљив, узвишен, са посебним нагласком на људски и витешки кодекс, израз је епске душе која није замрла у нама, коју треба зановити и са њом загребати у генетски код који носимо од наших славних предака, који су се бранили епом опстајали уз еп, побјеђивали са пјесмом на уснама.

Када се име (ВУКОТА) давало у српском роду везивали су га за горског вука, симбола неустрашивости и довитљивости, па је Вукота Вртикапа очигледно прихватио улогу која му је додијељена рођењем, да нас охрабри, опомене и упути својим стваралаштвом шта нам је чинити.

Жељко Р. Чуроивћ Лисански
писац и публициста

ГЛАС ИЗ ГОРДОГ НАРОДА

Доћи ће засигурно време када ће и Европа и васцело човечанство постати свесни величине српскога народа, када ће му захвалити на свему што је учинио за непокор, истину, правду и бољу будућност света. Подигавши своју кућу на раскрсници највећих магистрала историје, сва зла овога света зверски су насртала на мали народ, чинећи све да га збришу са лица Земље. Те силне војске што су јездиле овим просторима вазда су многоструко биле бројније, наоружане до зуба и увек технички супериорније... У свим таквим случајевима приметна би се силна и љута борба, јер Срби нису нипошто хтели да буду робови, да се одрекну слободе, да изгубе понос, идентитет и човечност.

У једној српској легенди каже се: „Слобода се не поклања, него се силом осваја. Када погине војник, роди се звезда, када изгине цела чета створи се сазвезђе. Благо оном народу којима има више звезда од неба”. У асиметричним ратовима које је српски народ вековима водио за слободу, поднео је огромне жртве. Толике да се многи запитају да ли је вредело борити се.

И те како је вредело!

Срби никада нису оскудевали у јунацима. Ти људи дивовског дела, смерни, неустрашиви, умни, задојени родољубљем и истанчаног осећаја за правду нису жалили себе, како би роду било боље. Један од таквих је и наш савременик Вукота Вртикапа, човек који је официрски позив одабрао као своју судбину. Паћеник и ратник за слободу свога народа, добровољац у рату у Босни и Херцеговини, душа од човека. Научник, песник, публициста, аналитичар који непогрешиво циља у срце проблема.

Другујући са књигама, бавећи се науком и уметношћу, Вукота се лаћа и пера, које има снагу оружја, оног што срцем јунака бије специфичан бој. Јаче од сваког другог, па и оног високософистицираног што погађа у милиметар тачно.

Поема „НАТО ултиматум” представља песнички уобличен глас српског народа против агресије и агресора. То дело саткано је од снажних порука које упућују на миленијумску грешку што је западна војна алијанса починила на размеђи два

миленијума. Поема је траг у времену усправних који ће напредно човечанство тек славити. Ко никада ништа није чуо о рату који је 1999. године повела највећа војна машинерија света, сазнаће о неправди, насиљу, осиности и самоуверености силника којима топуз смрди нечовештвом. Увериће се, међутим, у снагу истинољубља, слободарства, одлучности и непокорног ума. Вукота Вртикапа се у тој животној причи јавља као спона између народа, уметности, прошлости и будућности, овоземаљског и ванвременског. Он је луча непокора, светионик хуманости, војник праведника.

Звонимир Пешић, новинар и публициста
пуковник у пензији

Војна агресија НАТО на СРЈ и српски народ

*„Куго људска, да те бог убије!
Али ти је мало по свијета,
Те си својом злошћу отровала,
Но си отров адске своје душе
И на овај камен избљувала?“*

П. П. Његош

Кад од Срба одговор добише,
Од радости НАТОВЦИ скочише,
Стари лисац Солана Хавијер,
Скочио је ко' рањена звијер,
И показ'о своје право лице,
Прикривеног масовног убице.
Сједу браду глади и говори:
„Послушајте моји соколони,
Пропали су мирни преговори,
Сад оружје треба да говори.
Па призива Кларка генерала,
Обећа му чиновне маршала,
Генерале ево шансе теби,
Коју нико пропустио неби.
Авионе и ракете спреми,
Још вечерас на Србију крени,
За три дана са земљом је сравни,
И уништи тај народ огавни.
Немој бират' циљеве ни мете,
У колијевци бомбардуј и д'јете,
Да ни трага од њих не остане,
Нек небеско царство одсад бране,
Са сјенима нашим нек' се бију,
Нека шире небеску Србију,

Нека тамо бескрајно србују,
И проклињу мајчицу Русију,
Што не хтеде да их она брани,
Већ се нашој приклонила страни.

Мој соколе и натовска дико,
При томе ти неће сметат' нико,
Русија је још на кољенима,
Са тешким се бори проблемима,
Спречићемо да се опорави,
Сан о царству руском заборави.
И њу ћемо убрзо разбити,
На московско књажевство је свести.

Дипломатски Кина реагује,
Ко бајаги да нас критикује,
Ал' не смије да се супротстави,
И њој Тајван сад ради о глави.
За сада је нећемо дирати,
Њен ће систем сам се урушити,
Комунизам ни ту нема шансе,
Кинези се труде да га спасе.

Индија је потпуно по страни,
Саму себе не може да брани.
Већи дио исламских земаља
С радошћу нас сада подржава.
Све западне земље захтијевају,
Потпуну нам подршку пружају,
Да казнимо коначно Србију,
И срушимо ту Југославију.
Да албански народ заштитимо,
Косово му на управу дамо,
Заувијек Балкан умиримо,
У оазу мира претворимо.

Рад' заштите права и слобода,
Угњетених мањинских народа,
Рушићемо режиме деспотске,
Успостављат власти демократске,
Које ће се на нас ослањати,
Подршку нам лојалну пружати,
У стварању новог поретка,
Богатијег и модерног свј'ета.

Ето момци укратко програма.
Све је сада у вашим рукама.“

.....

Мркла ноћ је, још мјесеца нема,

На небеском своду задријема,
Од жалости шта чине „Натовци“
По Србији земљи мученици.

.....

Аутентични звук сирене за ваздушну опасност од 24. марта 1999.

Фотографије бомбардовања и немилосрдног разарања цивилних објеката...
(школа, болница, електро мреже, инфраструктуре, водоводне мреже, радио и ТВ
кућа) – ријечима нити било каквим стиховима се то не може изразити...

У Београду,
28. јуна 1999.

NATO bombardovanje Jugoslavije 1999. / NATO bombing of Yugoslavia in 1999.

3. Борба на планини Паштрик 1999.

.....

Помоз Бог вам витезови,
Рече Делић испред строја,
Ми смо данас настављачи
Косовскога славног боја.

Мријети се једном мора,
Па гинимо ко јунаци,
Жртвујмо се до послзедњег,
Отаџбини нашој мајци.

Из строја се у глас зачу,
Колико нас овдје има,
Гинућемо до последњег,
И мртви се борит с њима

И стадоше на Паштрику,
Испред страшне НАТО силе,
К'о спартанци некада давно,
Кад бранише Термопиле.

Тепих бомбе НАТО сије,

Арнаутска пјешадија,
Таласима наваљују,
Отпор Срба да сломију.

Од гелера тепих бомби,
По ваздуху кости лете,
А јуначка крв се слива,
Низ челичне бајонете.

Видјело се ништа није,
Од пламена и гаражи,
Брат до брата, друг до друга,
У локвама крви лежи.

Херојски су погинули,
Јер слобода жртве тражи,
И остали на Паштрику,
Да на вјечној стоје стражи.

Свима њима у грудима,
Куцало је срце лавље,
Витештвом су довијека,
Задужили православље.

Арнаутска пјешадија,
Сва масовно ту изгину,
А НАТО-вски авиони,
Вратиће се у Шћиприју.

Јек пушака и топова,
Са Кошара и Паштрика,
Још и данас одјекују,
Као завјет и порука.

.....

Слађан Гашић

На Паштрику врлетноме,
Кад крвава битка поче,
Витештвом се окитило,
Једно храбро српско момче.

Високо му чело мушко,
Испод чела веђе двије,
Од изгледа слађановог,
Нико љепши имо није.

Поглед вучи сијева му,
Ко оштрица љутог мача,

Преко груди реденици,
Бомбе висе с опасача.

Он пред силом не зазире,
Нит од страшне смрти преза,
У грудима његовијем,
Куца срце од жељеза.

Гледале су виле с' неба,
Тога дана Слађо брата,
Арнаути са свих страна,
Полетјели кад су на те.

Спартански си показао,
Како борбу водит ваља,
Жив си ост'о и постао,
Витез српског православља.

.....

ЕХО

Погинулих витезова душе,
Вјетар хладни што с' Паштрика пуше,
Дуже горе негде пут облака,
Ђе је царство њихових предака,
Да између сјајнијех звијезда,
Свију себи јуначка гнијезда...

Вукота М. Вртикапа
28. јун 1999.
Београд

Догодило се на Видовдан

Видовдан је дубоко усађен у памћење и душу српског народа.

Видовад пада на 15. јуни по старом, а на 28. јун по новом календару, тј. рачунању времена.

На тај дан слави се и пророк Амос, слава светог кнеза Лазара Хребељановића.

Готово да је невјероватно колико великих догађаја у историји српског народа се десило на дан Светога Вида. Баш као да смо предодређени да нам се тога дана дешавају судбоносни и преломи догађаји.

Ма како их схватили као судбину, усуд, клет, божију вољу или неминовност, чињеница је да је Косовска битка била и остала главни догађај српске историје која се управо догодила на Видовдан – „судњи дан“.

У савременој Србији Видовдан је званични државни празник у знак сјећања и поштовања према свима који су се током историје борили за слободу и часни крст.

Косовска битка (уторак 28. јуна 1389.)

Тада се на Косову пољу догодила чувена Косовска битка између османлијске војске коју је предводио турски султан Мурат, најуспјешнији војсковођа тога времена, чије се царство простирало на три континента, и српске војске коју је предводио кнез Лазар. Битку су војнички на бојном пољу добили Турци. На обје стране су жртве биле велике, а о жестини сукоба свједочи и јединствен случај да су оба владара погинула у току битке. Смрт султана Мурата једини је такав случај у цјелокупној турској историји. Мученичка жртва Светога кнеза Лазара и његових сабораца добила је поступно легендарни значај за Србе, постала је дио националног предања и вјечито надахнуће за

неопходност борбе и отпора сваком освајачу. Постала је „поразом славна битка“, и најважнији догађај у историји српског народа.

Сарајевски атентат

На Видовдан 1914. Гаврило Принцип национални револуционар и следбеник Младе Босне извршио је атентат на Франца Фердинанда, престолонаследника Аустро-Угарске монархије.

Тај догађај послужио је властима у Бечу као изговор за ултиматум и напад на Србији чиме је започето Први свјетски рат.

Версајски мировни споразум

На Видовдан 1919. године потписан је Версајски мировни споразум између земаља побједница Антанте и Њемачке, виновнице Првог свјетског рата.

Видовдански устав

Године 1921. Конституанта, односно Уставотворна скупштина Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца изгласала је управо на Видовдан први Устав заједничке државе, отуда назван Видовдански Устав. Истога дана Спасоје Стејић покушао је атентат на краља Александра који није успио.

Тајна конвенција између Аустро-Угарске и Србије

На Видовдан 1881, потписан је Споразум између Србије и Аустро-Угарске, познат као Тајна конвенција.

Краљ Милан Обреновић преусмјерио је тада спољнополитичку оријентацију Србије према Бечу, разочаран понашањем Русије почев од наметања Санстефанског споразума марта 1878. када је Русија намјеравала да потпуно насупрот животним интересима Срба створи велику Бугарску.

На Берлинском конгресу убрзо затим, велике силе изашле су у сусрет интересима Срба. Не само да јој је призната потпуна независност, него је Србија добила и територијално проширење према југоистоку. Саставни дио Србије тада постају Ниш, Пирот, Лесковац, Врање, Топлица.

Резолуција информбиороа

Године 1948, у Букурешту је обелодањена Резолуција Информбиороа о стању у КПЈ управо на Видовдан. Резолуцијом су позване такозване здраве снаге да збаце врх КПЈ.

Изручење Хагу Слободана Милошевића

Године 2001, на Видовдан, Трибуналу за бившу Југославију у Хагу, изручен је Слободан Милошевић, претходно председник Србије и СРЈ.

Покретање преговора о чланству у ЕУ са Србијом

Године 2013. на Видовдан шефови држава или влада ЕУ одлучили су у Бриселу да се покрену преговори о чланству у ЕУ са Србијом.